

Posudek vedoucího práce na práci Nely Hurtové
„Symbolismus a alegorie v prvním canto Dantovy *Božské komedie*“

Ve své bakalářské práci se Nela Hurtová soustředila na výkladově obtížné pasáže *Inf 1*, přičemž první část její práce (s. 11-25) je možno žánrově charakterizovat jakožto *lectura dantis*, podrobný výklad zvoleného zpěvu provedený za pomoci vědeckých komentářů, odborných článků a další vědecké literatury. Ve druhé — po mém soudu stěžejní — části práce (s. 25-40) se autorka zaměřuje na výklad trojice šelem (*lonza, lupa, leone*), který představuje tradiční interpretační *crux* dantovského bádání, přičemž kategorizuje stávající výklady do tří skupin: jednak výklady spíše alegorické, které tři šelmy chápou jakožto alegorie tří kapitálních hříchů, dále výklady politické, které za trojicí šelem vidí konkrétní politické postavy z Dantovy současnosti a konečně výklad křesťanský — možná by bylo vhodnější hovořit o eschatologickém výkladu — který šelmy chápe jako znamení konce času ohlašující druhý příchod Krista (viz symbol chrta ze samého závěru *canto*). Tato pasáž je dále doplněna dvěma appendixy — bez nichž by se ovšem práce po mém soudu vcelku obešla — a sice výkladem symbolismu šelem v transkulturní perspektivě a pak možnými symbolickými výklady Vergilova průvodce; oba tyto exkursy považuji za nejslabší část práce, bylo by vhodnější je začlenit do předchozího textu.

V závěru práce se autorka snaží ukázat, nakolik je možno zejména výklad trojice šelem jakožto kapitálních hříchů vztáhnout nejen k Dantovi-protagonistovi, nýbrž též k Dantovi-autorovi, a nakolik je tedy možno číst *Inf 1* (a patrně též *Božskou komedii* jako celek) jakožto autorovu morální biografii, tuto otázku ovšem nechává nerozhodnutou (s. 40: *Dante měl jistě pro tento výběr (sc. šelem jakožto alegorie hříchů) své důvody a my jen můžeme hádat, co z toho je pravda.*)

K povinnostem vedoucího patří vyzdvihnout silné stránky předkládané práce: předně je třeba uvést, že autorka do práce vložila mimořádné úsilí a osvědčila velkou houževnatost, když práci, která dlouhou dobu neměla — co do užitého díkce, struktury i povahy argumentace — charakter odborného textu, opakovaně přepracovávala a trpělivě upravovala až do současné po mém soudu akademicky přijatelné podoby. Neméně je třeba ocenit, že autorka provedla rozsáhlou bibliografickou rešerši a práci vystavěla na dobré znalosti nejdůležitějších komentářů, a to včetně recentních, jakož i další vědecké literatury. Velkou pozornost věnovala též formální stránce práce: poznámkový aparát, bibliografie a další náležitosti jsou zpracovány nadstandardně pečlivě. Vcelku nadstandardní — alespoň tedy ve srovnání s jinými předkládanými bakalářskými pracemi — je též to, že práce takřka neobsahuje pravopisné chyby a překlepy.

Vlastní interpretace je po mém soudu provedena přiměřeně bakalářskému stupni studia: práce je z velké míry kompilací, nicméně tu a tam se objevují zajímavé momenty, jež v dantovském bádání nenalézáme příliš často: vyzdvihnul bych již zmíněnou kategorizaci tradičních způsobů výkladu trojice šelem (alegorie hřichu, politických postav Dantovy současnosti a křesťanský (eschatologický) výklad). Podnětná je též souvislost trojice šelem se dvěma biblickými texty, na které autorka v práci upozorňuje: je to jednak *Jr 5, 4-6* a potom *I J 2, 15-17*: je vcelku zajímavé, že v obě biblické pasáže skýtají velmi dobré kontexty pro daný motiv, dávají ovšem každá značně odlišný smysl.

Jsem si vědom toho, že práce má nedostatky: autorka je limitována tím, že jí je jazykově nepřístupný originální text, což lze pouze částečně kompenzovat použitím několika různými překladů do češtiny a angličtiny, nicméně na bakalářské úrovni je to po mém soudu tolerovatelné. Podobně bych autorce odpustil též to, že v kapitole 4.1, kde rozebírá různé středověké alegorie, jež se pojily k trojici Dantových šelem, neužívá kritickou edici základního evropského bestiáře *Fysiologos* (FRANCESCO SBORDONE (ed.), Rome: Dante Alighieri-Albrighi, Segati, 1936), nýbrž pracuje pouze s (kvalitním) převyprávěním jeho motivů

z vědeckých slovníků symbolů a symbolismu (mohl jsem ovšem autorce poradit, aby sáhla po některém z terciálních anglických překladů z latiny, jež by snad i byly pro *Božskou komedii* vhodnější, např. CURLEY, MICHAEL J. *Physiologus*. Chicago: University of Chicago Press, 2009. xlvii, 92 s. ISBN 9780226128702.)

Z drobnějších věcí je třeba konstatovat, že některé formulace jsou stále poměrně neobratné (s. 31: ... objevují se zde určité vychýlení v morálce), nečeské (s. 6 ... je zde i určitá sebereflexe samotných Dantových méně vábných povahových rysů) a občas spíše než vědecký odstup formulace vykazují jistou žoviálnost (s. 31 Dante nebyl velkým fanouškem tehdejší vlády a papeže). Na druhou stranu jsou některé autorčiny formulace půvabné a přiměřeně vtipné (s. 25 ... fantazie nám v určitém smyslu dává smysl pro realitu.; srov. kontext) Pokud bude autorka psát na magisterském stupni další postupovou práci, doporučuji zapracovat na dikci a písemném projevu, který jinak práci dosti sráží. Dále by bylo vhodné rozlišit užívání jména *Vergilius* (např. s. 18 a jinde v práci) a *Vergil* (v nadpisu na s. 39; ale možná se jedná pouze o překlep).

Přes uvedené námitky považuji práci za přijatelnou, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím na pomezí velmi dobře a dobře.

V Kladně 8. května 2024
Josef Kružík